

Keskustoimikunnan kokous 4.9.2017

Kokousaika Maanantai 4.9.2017 klo 13:00 – 16

Kokouspaikka Suomen Punainen Risti, Operaatiohuone 2.krs
Tehtaankatu 1a, 001400 Helsinki

Läsnä	Teppo	Vesalainen	Autoliitto
	Juha	Niemi	Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK
	Kaarina	Suhonen	Naisten Valmiusliitto
	Jouko	Hyppönen	Reserviläisliitto
	Timo	Piilonen	SF-Caravan
	Roger	Storås	Suomen Johanniittain apu
	Ari	Oikarainen	Suomen Kylätoiminta
	Jaakko	Erkkola	Suomen Latu
	Janne	Vainio	Suomen Lentopelastusseura
	Jari	Piirainen	Suomen Meripelastusseura
	Sinikka	Kaakkuriniemi	Suomen Mielenterveysseura
	Jenni	Sairanen	Suomen Palveluskoiraliitto
	Mika	Soininen	Suomen Pelastuskoiraliitto
	Timo	Hautala	Suomen Reserviupseeriliitto
	Jouni	Pousi	Sisäasiainministeriö
	Annikki	Pandy	Vapepa valmiuspäälliköt
	Lauri	Ratava	Vapepa, Maakuntatoimikuntien pj
	Niki	Haake	Suomen Punainen Risti
	Leena	Kämäräinen	Suomen Punainen Risti
	Kari Välimäki		Puheenjohtaja
	Arsi Veikkolainen		Sihteeri

Allekirjoitukset

Kari Välimäki
puheenjohtaja

Arsi Veikkolainen
sihteeri

Mika Soininen
pöytäkirjan tarkastaja

Käsitellyt asiat

§ 1 KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2 PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAN VALINTA

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Mika Soininen, Suomen Pelastuskoiraliitto

§ 3 ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Hyväksyttiin esityslista.

§ 4 PÄÄTÖSASIAT

4.1 VALTAKUNNALLINEN VAPEPA-FOORUMI

Valtakunnallinen Vapepa-foorumi järjestetään Vaasassa 25.-26.11.2017.

Käytiin keskustelua Foorumin luonteesta ja merkityksestä.

Seuravia evästyksiä nostettiin:

Tavoitteena on saada myös paikallista näkyvyyttä jota varten tarvitaan mediakutsuja.

Ohjelmaan esitettiin mukaan kehittämistyöpajojen aikaansaannosten esittelyä ja mahdollisuutta ottaa kantaa kehittämissesityksiin.

Foorumilla haetaan myös alueellista verkottumista niin vapaaehtoisten kuin viranomaisten välillä.

Näyttelyillä olisi hyvä tuoda Vapepan erilaisten toimintojen tuomista esiin. Mitä kaikkea ja miten tämä aika näkyy tarjonnassa.

Lopuksi keskusteltiin foorumeiden jatkosta.

Päätös

1. Kannustetaan keskustoimikunnan jäseniä osallistumaan.
2. Vuonna 2018 on jaetun foorumin vuoro. Eteläinen toteutetaan Vapaaehtoiset öljytorjunnassa loppuseminaarin yhteydessä. Pohjoinen oman kaavan mukaan.
3. Vuoden 2019 valtakunnallinen ehdotetaan toteutettavaksi jäsenjärjestöjä/viranomaisia/laajemmin järjestökenttää kiinnostavana laajana seminaarina /messuina pääkaupunkiseudulla/eteläisessä Suomessa.

4.2 JÄSENJÄRJESTÖJEN JOHDON TAPAAMINEN

Vapepan jäsenjärjestöjen (valmiusjärjestöjen) johdon seminaari on 4.10. klo 12-18. Paikkana SOSTE:n koulutustilat Helsingin keskustassa.

Tilaisuuden ohjelma on suunnattu jäsenjärjestöjen roolin, osallisuuden ja sitoutumisen ympärille Vapepassa: mitä antaa, mitä saa?

Keskustelussa nostettiin esiin myös jäsenjärjestöjen välisen toiminallisen yhteyden kehittäminen. Pidettiin myös tärkeänä rakentaa jatkumoa.

Päätös

Tilaisuudessa tulee esitellä järjenjärjestöjä toisille, esittää kehittämisajatuksia koordinaatiolle, nostaa sitoutumisen näkökulmasta tärkeitä tekijöitä esille sekä linjata toimenpiteitä niin koordinaatiolle kuin jäsenjärjestöille.

4.3 VAPEPA TOIMIKUNTARAKENTEEN KEHITTÄMINEN JA KOORDINAATION KEHITTÄMINEN

Käsiteltiin kutsussa liitteenä jaettu työvaliokunnan käsittelemä esitys Vapaaehtoisen pelastuspalvelun hallinnoinnin kehittämistä. Esitetyn muutoksen tarkoitus on kehittää hallintoa palvelemaan paremmin ja tehokkaammin sekä jäsenjärjestöjen, että maakuntatoimikuntien toimintaa ja ohjausta.

Esityksen mukaan hallintoa kevennetään yhdistämällä Keskustoimikunta ja työvaliokunta noin 20 jäseniseksi Keskustoimikunnaksi. Vastaavasti tulee läpinäkyvyyttä ja tiedonkulkua lisätä jäsenjärjestöjen suuntaan eri tasoilla. Tarvitaan myös uusia osallistumisen mahdollisuuksia.

Toiminnan kehittämiseen on edelleen ajateltu määräaikaisten työryhmien nimittämistä.

Edelleen jäsenjärjestöjä on ajateltu ryhmiteltävän selkeämmin koordinaation näkökulmasta hälytystoimintaan liittyviin valmiusjärjestöihin ja toimintaa tukeviin muihin järjestöihin. Valmiusjärjestöjen osalta tunnistettiin myös toiminnallinen ja toisaalta hallinnollinen luonne, jotka vaihtelevat.

Kaivattiin myös toimintaan/verkostoon liittymiseen järkevöittämistä ja helpottamista. Tähän avuksi tarvitaan ohjeita ja selkeä malli. Mallin tulisi huomioida myös paikallisten/alueellisten yhdistysten liittyminen Vapepaan.

Päätös

1. Jatketaan valmistelua, jotta uudistukset saadaan voimaan jo vuodelle 2018. Tämä tarkoittaa mm. johtosäännön päivittämistä.
2. Toiminnan kehittämiseen vuodelle 2018 esitetään alustavasti kahta työryhmää: koulutusjärjestelmän kehittämistyöryhmää sekä jäsenjärjestöyhteistyön kehittämistyöryhmää. Jako klustereihin jätetään toistaiseksi
3. Kehittämisessä tulee huomioida erityisesti jäsenjärjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen ja erilaiset osallistumismahdollisuudet.
4. Ehdotus uusitusta johtosäännöistä lähetetään kommentoitavaksi jäsenjärjestöille.

4.4 TYÖRYHMIEN KUULUMISET

Kuultiin tilannekatsaus etsinnän, koulutuksen ja henkisen tuen kehittämistyöryhmien työstä.

Suomen Mielenterveysseuran vetämä Henkisen tuen ryhmä on käsitellyt tilastojen kautta tilannetta alueilla, pohtinut ja määrittänyt käsitteitä ja rajapintoja sekä käsitellyt toiminnan tilastoinnin, raportoinnin ja koulutusten tilannetta ja kehitystarpeita.

Maanpuolustuskoulutus MPK:n vetämä koulutusryhmä on selvittänyt kyselyn ja tapaamisten kautta mitä koulutusta erityisesti muodollisen johtajakoulutuksen alueella eri järjestöillä. Tältä pohjalta ryhmä on käsitellyt eri koulutusten hyväksiluettavuutta

ja osaamisen modulaarisuutta. Jatkohaasteena on verkkokoulutuksen yhteinen kehittäminen ja siihen liittyen päällekkäisyyden välttäminen.

Suomen Ladun vetämä etsinnän työryhmä teki huhtikuussa laajan kyselyn etsinnästä, jonka pohjalta laaja asiantuntijaryhmä listasi havainnot ja kehittämistarpeet. Näistä ryhmä kokoaa keskeiset kehitettävät asiat. Materiaalin osalta koetetaan saada yhteiseen hyödynnykseen Lapin alun perin yhteiseksi tavoiteltu, mutta sopimuserimielisyyksien vuoksi omaan käyttöön tehty etsinnän materiaali. Tämän materiaalin yhteiseen hyödyntämiseen haetaan ratkaisua.

Päätös

Työryhmien esitykset kehittämistoimiksi käsitellään Keskustoimikunnan kokouksessa 13.11.2017.

4.5 STEA TARKASTUKSEN VIESTIT

STEA teki erityistarkastuksen Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimintaan kesän alussa. Tarkastuksessa käytiin erityisesti läpi erilaisia laadun ja seurannan kysymyksiä. STEA:n alustava raportti saapui 30.8.17. Suomen Punainen Risti tekee vastineen STEA:lle lokakuun loppuun mennessä. Vasta vastineen käsittelyn jälkeen STEA:n julkaisema raportti on julkinen.

Raportissa edellytetyt kehittämistoimia on jo huomioitu vuoden 2018 STEA hakuksessa ja tarkennettu toiminta- ja talousruudukkoon 2018. Useat tarkastuskertomuksessa nostetut kehittämissasiat ovat jo olleet huomioituna varsin kattavasti toimintasuunnitelmassa.

Haasteena STEA:n suuntaan on ollut luoda ymmärrys Vapepan verkostomaisuudesta ja pelastuspalvelun toiminnan erityispiirteistä enemmän sosiaalialaan suuntautuneissa toimintamallissa.

STEA raportin keskeisimpinä huomioina oli erilaisen seurannan kehittäminen, jotta voidaan seurata kuvattuja tavoite-tulos-vaikutus -ketjuja. Keskeisenä nostettiin myös sisäisen ja ulkoisen viestinnän tehostaminen, ohjausvaikutusten seuranta, yhteistyön tiivistäminen sekä laadun varmistamiseen liittyvät kysymykset. Keskustoimikunnan osalta tarvetta olisi kuvata paremmin tietopohjaa päätöksenteon taustalla ja toisaalta seurata päätösten ohjausvaikutusta ja toteutumista. Kyse on myös tavasta, jolla toiminnasta ja sen vaikutuksista kerätään tietoa sekä raportoidaan eteenpäin. Vaikutusten kuvaamiseen yksi keino olisi tuottaa tapauskertomuksia eri toiminnan osa-alueilta (esim. jokainen maakunta tuottaa yhden tapauksen sovitulta aihealueelta.)

Päätös

1. Kuvataan koordinaatiopalvelu ja sen kohderyhmä selkeämmin ja ymmärrettävämmin, jolloin myös niihin liittyvät tavoitteet ja tulokset voidaan kuvata paremmin.
2. Selkeytetään päätösten seuranta.
3. Muokataan toimintasuunnitelmaruudukkoa vastaamaan selkeämmin toivottuihin kehittämistoimiin.
4. Jatketaan keskustelua STEA:n kanssa yhteisen ymmärryksen parantamiseksi.

4.6 TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Vuoden 2018 vapaaehtoisen toimintasuunnitelma tehdään ainoastaan taulukko muodossa.

Taulukkoon on kirjattu jäsenjärjestöjen osalta yhteiset keskeiset toimenpiteet Vapepa-toimintaan ja vuoden painopisteisiin liittyen vuonna 2018:

- Maakuntahallintoon ja aluehallinnon muutoksiin siirtymiseen valmistautuminen/varautuminen.
- Koulutuksen kehittäminen
- Toiminnan laadun kysymykset
- Vapaaehtoiset Vapepassa

Kuluvana vuonna on tavoiteltu järjestöjen vahvempaa osallistumista toiminnan suunniteluun. Siinä on edelleen paljon parannettava, mitä toivottavasti suunniteltu järjestöyhteistyön kehittämistyöryhmä osaltaan edistää.

Päätös

1. Hyväksyttiin toimintasuunnitelma vuodelle 2018.
2. Mahdolliset tarkennukset ja muutokset ruudukkoon käsitellään keskustoimikunnassa 13.11.2017.

§ 5 TIEDOKSI ASIAT

5.1 Katsaus ILMI –harjoitukseen

Koordinaattori esitteli 25.-27.8. pidetyn ILMI-yhteisharjoituksen koostetta. Kokousmateriaalin yhteydessä toimitettuun ennakko koosteeseen on tullut korjauksia ja täydennyksiä.

ILMI harjoituksen tilannekatsaus liitteenä. (Liite 1).

Kaikkiaan ko. viikonloppuna järjestettiin 16 eri paikkakunnalla, 50 eri harjoitusta, koulutusta tai tilaisuutta, joihin osallistui lähes 1100 vapepalaista 25 eri järjestöstä.

ILMI yhteisharjoituksen yhteisinä tavoitteina olivat:

- Vapepa-toimijoiden yhteistoiminta vahvistuu.
- Valmius toimia häiriö- ja onnettomuustilanteissa ja yhteistyö viranomaisten kanssa paranee.
- Osaaminen erityisesti uusissa toimintamuodoissa vahvistuu.
- Vapepan jäsenjärjestöjen jäseniä saadaan aktivoitua mukaan toimintaan.
- Jäsenjärjestöjen rooli Vapepassa tulee tunnetuksi.
- Vapepaan tulee uusia vapaaehtoisia.
- Suuren yleisön tietoisuus Vapepan toiminnasta vahvistuu.

ILMI yhteisharjoituksessa oli nimenomaan kyse yhteisen esiintymisen tuomasta mahdollisuudesta parempaa näkyvyyteen. Harjoitusten ILMI tavoitteiden seuranta kuitenkin toi esiin, etteivät yksittäiset harjoitukset tuoneet kovin vahvasti esiin kuulumistaan kymmenien muiden samanaikaisten harjoitusten kokonaisuuteen. Myöskään jäsenhankinnan kannalta merkittäviä osallistuvia jäsenjärjestöjä ei tapahtumien yhteydessä tuotu juurikaan esiin.

Havaintona oli myös vaihteleva raportointikulttuuri. Osasta harjoituksia toimitettiin tarkat raportit täsmällisesti, osasta ei raportoitu käytännössä lainkaan.

ILMI herätti myös kysymyksiä Vapepa toiminnan määrittelystä, eli milloin jokin koulutus tai tapahtuma lasketaan Vapepa-toiminnaksi, milloin se on järjestön omaa toimintaa? Onko avoimuus toisille osallistua riittävää, vaikka toisista järjestöistä ei osallistujia saataisikaan? Jos koulutusmateriaali ja kouluttajat ovat Vapepan kautta, riitääkö se?

Todettiin, että Vapepa-toiminnaksi laskettavan toiminnan tulisi aina linkittyä paikallis- tai maakuntatoimikuntaan ja olla yhteisissä tapahtumakalentereissa sekä olla avointa muiden järjestöjen osallistujille.

Tarve on kirkastaa yhteisiä pelisääntöjä, etteivät ne ole järjestökohtaisia tulkintoja. Jäsenjärjestöjen tulisi myös tuoda selvemmin esiin, mikä on Vapepa-toimintaa tai milloin he ovat mukana Vapepa-toiminnassa – ja mikä on omaa.

5.2 Katsaus ÖT-hankkeeseen

Vapaaehtoiset öljyntorjunnassa hankkeen suunnittelija Niki Haake esitteli vapaaehtoiset öljyntorjunnassa hanketta.

Rantaöljyntorjunnan operaatiot hälytetään ja koordinoidaan jatkossa Vapepan kautta.

Hankkeen kokoomaa tietoa löytyy <http://www.vapaaehtoisetoljyntorjunnassa.fi/>

Vapepan eri jäsenjärjestöille mahdollinen öljyonnettomuus tarjoaa paljon omaan toimialueeseen ja osaamiseen liittyvää tekemistä. Itse rantaöljyntorjunta on jäsenjärjestömme WWF:n osaamisaluetta, mutta siihen liittyvät tukitoimet ovat moninaiset. Käytännön yhteistyöstä sovitaan alueittain yhteistyöryhmissä, joiden perustaminen parhaillaan käynnissä. Varsinais-Suomen alueella ryhmä toimii jo.

Vuodelle 2018 on tulossa joukkueenjohtajakoulutuksia eri puolille Suomea ja 4 öljyntorjuntaharjoitusta, yksi kullekin yhteistoiminta-alueelle.

5.3 Tulevat kokoukset

- Työvaliokunta 4/2017 23.10.2017 klo 10-12
- Keskustoimikunta 3/2017 13.11.2017 klo 13-16
- Valtakunnallinen Vapepa-foorumi 25.-26.11.2017

§ 6 MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Kari Välimäki ilmoitti siirtyvänsä sivulle puheenjohtaja tehtävästä vuoden lopussa toimikauden päättyessä.

§ 7 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.

LIITTEET:

1. ILMI harjoituksen tilanneraportti

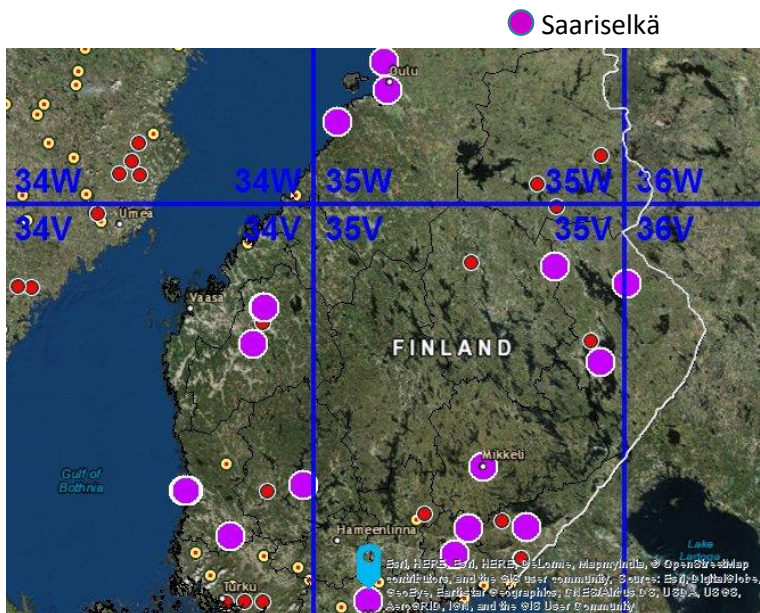

Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun ILMI harjoitus ja tapahtumakokonaisuus 25.-27.8.2017

Perjantaina 25.8. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun ILMI tapahtumia järjestettiin 4 paikkakunnalla, jossa osallistujina 43 henkeä. Radioamatööreillä oli yhteydet rakennuttuna 3 paikkakunnalle.

Lauantaina 26.8. pidettiin ILMI yhteisharjoituksia 12 paikkakunnalla käsittäen 38 erillistä koulutusta, kurssia harjoitusta tai tapahtumaa. Osallistujia eri toiminnoissa lauantaipäivän aikana oli kaikkiaan 575 henkilöä. Harjoitusten aiheena olivat etsintä maastossa, taajamassa, pimeällä, merellä ja ilmasta käsin, koiraetsintä, ensihuolto, evakuointi, ensiapu, tilannekeskustoiminta jne.. Koulutusten aiheina olivat mm. eritasoiset ja eri etsinnän osa-alueet, harjoitusten johtaminen, ensihuollon eri osa-alueet. Lisäksi järjestettiin erilaisia yleisölle suunnattuja esittely- ja infotilaisuuksia.

Sunnuntaina 27.8. ILMI harjoitukset jatkuivat 3 paikkakunnalla noin 115 osallistujan voimin.

Lisäksi MPK:n järjestämänä osana ILMI kokonaisuutta oli 5 paikkakunnalla 24 eri koulutusta tai harjoitusta, joihin osallistui yhteensä yli 360 henkeä. Radioamatöörien kautta yhteyttä pidettiin 5 paikkakunnalle.

Kaikkiaan eri ILMI kokonaisuuden harjoituksiin ja tilaisuuksiin oli 16 eri paikkakunnalla 25 eri järjestöstä yli 1000 osallistujaa, joiden lisäksi lukuisia viranomaisia.

Ennen Ilmin päivän harjoituksia 26.5. on pidetty ILMI-kokonaisuuteen liittyviä harjoituksia ja tilaisuuksia neljällä eri paikkakunnalla. Näissä mukana on ollut 125 Vapaaehtoisen pelastuspalvelunjäsenjärjestöjen vapaaehtoista.

Tulossa on vielä 30.9. neljä ILMI harjoitusta: Turussa, Raumalla, Lappeenrannassa ja itäisellä Uudellamaalla.

ILMI harjoitusten yhteiset tavoitteet ovat: Vapepa-toimijoiden yhteistoiminta vahvistuu, valmius toimia häiriö- ja onnettomuustilanteissa ja yhteistyö viranomaisten kanssa paranee, osaaminen erityisesti uusissa toimintamodoissa vahvistuu, Vapepan jäsenjärjestöjen jäseniä saadaan aktivoitua mukaan toimintaan, jäsenjärjestöjen rooli Vapepassa tulee tunnetuksi, Vapepaan tulee uusia vapaaehtoisia ja suuren yleisön tietoisuus Vapepan toiminnasta vahvistuu.

ILMI edisti kaikkia näitä ja toi esiin samalla monia yhteistoiminnan ja Vapepan tunnetuksi tekemisen kehittämisen ajatuksia.

Kiitos kaikille järjestäjille ja osallistujille!